

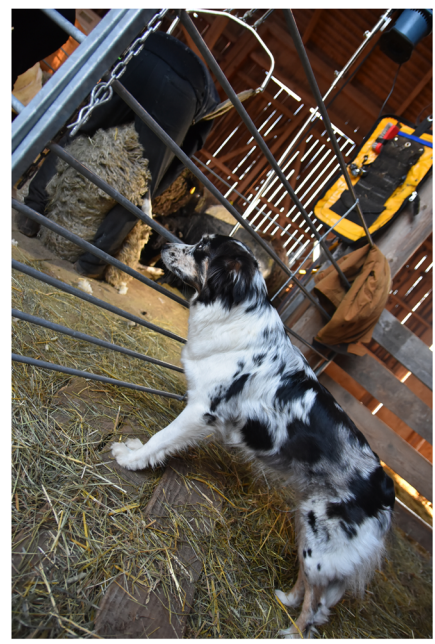
Uhlås fårklippning sedan 1956

Vårt att veta inför fårklippning

Vi har nu gått in i mars månad och därmed en av de mest intensiva perioderna i en fårklippares vardag. För många fårägare är detta en syssla vi med öppna armar överlåter åt proffsen då det för en ovan hand är både slitsamt och tidskrävande. Idag fick vi besök av Johan Uhlås och passade såklart på att ställa några frågor.

Johan Uhlås började för 18 år sedan att hjälpa till i familjeföretaget Uhlås Fårservice. Tillsammans med sin far Georg och sina två bröder har familjen bistått fårägare med framförallt fårklippning och skärslipning sedan mitten av 1950-talet. Några år senare övergick Johan till fårklippning på heltid och idag är det främst Johan och hans bror Erik som driver företaget.

Stor eller liten besättning spelar mindre roll men Johan försöker hålla sig runt 40 djur per dag för att spara på kroppen. Är det större besättningar så hjälps bröderna åt, det blir både effektivare och trevligare med resesällskap.

Stjernborgens Maya fick hämta djuren till fårklipparen.

Höstklippning

Höstklippning leder till bättre hygien och allmänt välmående. Sträva efter att klippa fåren före installning och baggsläpp. Du kan enklare bedöma djurens hull och åtgärda de brister du noterar. Innan installning är ullen oftast ren och skräpfri och därmed utmärkt för vidareförädling.

Om ni vill ta vara på ullen är det bra att veta att det tar en del extra tid då vi sorterar bort den ofta smutstunga bukullen. Om Ni har en större besättning kan det vara klokt att räkna med extra personal för hanteringen av ullen.

Tänk på att undvika nedfuktning och nedskräpning av ullen både innan och efter klippning. För fårets generella välbefinnande och ullens kvalitet är det viktigt att fåren har tillgång till de mineraler som de behöver. Sortera ullen efter färger och packa den torra ullen i rena pappsäckar och helst med tidningspapper mellan varje fäll.

Vårklippning före lamning

Vi rekommenderar att vårens klippningen sker 6 – 8 veckor före lamningsstarten. Tackor som klippas före lamning ökar sitt foderintag för att kompensera för värmeförluster vilket gynnar fostertillväxten. En förutsättning är givetvis att de har tillräckligt med bra foder att tillgå.

Johan Uhlås klipper runt 40 djur på en dag för att spara på kroppen.

Det är också enklare att bedöma fårets kondition när det är nyklippt, vilket gör att djuren vid behov kan ges extra mat.

Lammen hittar lätt till det rena juvret, något som kan vara helt livsavgörande för avkomman. Klövarna ska också ses över i god tid innan lamningen då tackorna belastar sina leder mer och mer med ökad fostertillväxt.

Ett får har i normalt hull även ett värmande fettlager under huden. Fåren ska ha tillgång till en så torr och dragfri miljö som möjligt. Under de kallare månaderna konsumerar fåren mer grovfoder än vanligt men för mycket spannmål eller kraftfoder kan faktiskt bidra till en lägre kroppstemperatur hos fåret. Är man ändå orolig över kylan kan man få fåren klippta med vinterskär som lämnar ull motsvarande 2-3 veckors ulltillväxt.

Vårklippning under digivning

Klippning under digivning innebär mycket mer svårklippta tackor. Både ull och hull försämras, vårullen dröjer och vinterullen ligger kvar som ett vaddtäck närmast huden. Alla runda former är borta, ryggrad och kotor hakar i. Klippningen får ofta ett dåligt resultat och risken för klippskador ökar. Digivande tackor kan dessutom ha utanpåliggande blodkärl på buk och juver som måste undvikas. Klipptiden kan ibland ta upp till fyra eller fem gånger så lång tid än normalt, något vi verkligen vill undvika då tackan och lammet blir stressade av att skiljas åt.

Förberedelser

Ta in fåren i god tid före klippning, ibland kan det ta upp till 5-6 dagar för fåren att torka, beroende på väderlek, ulltyp och utrymmets ventilation. Fuktiga får vill vi inte klippa då det inte är bra för vare sig klippare, sax eller ull.

Beroende på säsong så bör fåren

fasta i minst 12 timmar och max 18 timmar före klippningen. Undvik även att ströa sista dygnet samt vatten de närmsta 6 timmarna. Kortare tid för tackor i sen dräktighet och längre för icke/tidig dräktighet, avelsbaggar, slaktdjur och tunga kötttraser. En välfylld mage eller en dräktig tacka kan få problem med andningen eftersom bukinnehållet pressas upp i bröstkorgen när de sitter, vilket är den vanligaste positionen som används vid klippning. En tacka med aningssvårigheter får även lätt panik och kan försvåra klippningen. Ett fastande får är av naturen något spakare, vilket underlättar arbetet, inte minst om fåret ligger i en viktclass betydligt över klipparens.

Praktiska råd

Hjälp fårklipparen genom att placera fåret så nära klipparen som möjligt. Ju kortare förflyttningen till klippstationen, desto mindre stress upplever fåret. Får är flockdjur och

kommer lugnas av att ha sällskap under själva klippningen. Märkpenna till fåren, papper och penna för eventuella anteckningar kan vara bra att ha med dig under djurhanteringen.

Se till att fårklipparens arbetsplats är ljus, helst dragfri och med

”Vanlig trätjärna i eventuella sår håller flugorna borta och är bra att ha hemma som fårägare”

ett fast underlag. En yta på 2.5 x 2.5 meter räcker bra för själva klippningen samt en takhöjd på 2.5 m för montering av klippmaskinen, glöm ej att dra fram jordad el. Underlaget ska vara strävt så inte djuret glider från klipparen, den ruggade sidan på en masonitskiva fungerar utmärkt. Om klippningen sker på ströbädd eller lutande ytor måste denna förstärkas med en stadigare skiva under masoniten och eventuellt vägas upp.

Det gör ingenting om de klippta fåren blandar sig med de oklippta, det kan tvärtom vara bra då får lätt blir stressade av att vara ensamma.